

Suvestinė redakcija nuo 2014-11-14

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2013, Nr. [22-1100](#), i. k. 1132230ISAK000A1-73

Nauja redakcija nuo 2014-11-14:

Nr. [A1-549](#), 2014-11-12, paskelbta TAR 2014-11-13, i. k. 2014-16776

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL NACIONALINĖS JAUNIMO SAVANORIŠKOS VEIKLOS PROGRAMOS
PATVIRTINIMO**

2013 m. vasario 25 d. Nr. A1-73
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. kovo 24 d. nutarimo Nr. 330 „Dėl ministrams pavedamų valdymo sričių“ 1.6.4 papunkčiu bei siekdama tinkamai ir efektyviai įgyvendinti Europos Sąjungos Tarybos 2013 m. balandžio 22 d. rekomendaciją dėl Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo bei Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2013 m. gruodžio 16 d. įsakymu Nr. A1-692 „Dėl Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo plano patvirtinimo“:

1. T v i r t i n u Nacionalinę jaunimo savanoriškos veiklos programą (pridedama).
2. P a v e d u įsakymo vykdymo kontrolę viceministrui pagal veiklos sritį.

SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRĖ

ALGIMANTA PABEDINSKIENĖ

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2013 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. A1-73

(Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro

2014 m. lapkričio 12 d. įsakymo Nr. A1-549 redakcija)

NACIONALINĖ JAUNIMO SAVANORIŠKOS VEIKLOS PROGRAMA

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Nacionalinė jaunimo savanoriškos veiklos programa (toliau – Programa) nustato tikslus, uždavinius, veiklos kryptis ir remiamas veiklas, laukiamus rezultatus, įgyvendinimo vertinimo kriterijus, finansavimo ir įgyvendinimo kontrolės tvarką, siekiant plėtoti jaunimo savanorišką veiklą Lietuvoje.

2. Programoje vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos savanoriškos veiklos įstatyme, Lietuvos Respublikos jaunimo politikos pagrindų įstatyme vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS

PADETIES ANALIZĖ

3. Lietuvoje vis dar trūksta priemonių, padedančių jauniems žmonėms įgyti asmeninių, socialinių, profesinių kompetencijų, patirties, pasirinkti profesiją ir taip lengviau pasirengti įsilieti į darbo rinką. Europos Sąjungos (toliau – ES) statistikos agentūros „Eurostat“ duomenimis, Lietuvoje 2011 m. niekur nesimokančių ir nedirbančių 18–24 m. ir 25–29 m. jaunų žmonių buvo atitinkamai 16,8 proc. ir 21,6 proc.; ES šalių vidurkis 2011 m. buvo 19,8 proc. (25–29 m.). Nuo 2002 m. niekur nesimokančio ir nedirbančio jaunimo dalis nuolat didėjo, o didžiausia 18–24 m. ir 25–29 m. jaunų žmonių dalis buvo 2010 m. – atitinkamai 18,2 proc. ir 25,4 proc. Jaunimo reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2011–2012 m. atliktų jaunimo problematikos tyrimų savivaldybėse duomenimis, jauni žmonės (14–29 m.) nurodo, kad sunku rasti darbą neturint patirties.

Jaunų žmonių įtraukimas į savanorišką veiklą sudaro sąlygas ne tik skatinti jų pilietiškumą bei didinti visuomeninį aktyvumą, bet ir įgyti darbinių įgūdžių. 2011 m. Europos Parlamento užsakymu 27 ES valstybėse atliktas „Eurobarometro“ tyrimas, kuris išryškino labiausiai vertinamus savanoriškos veiklos aspektus, patvirtino, kad savanoriška veikla yra

tinkamas būdas įgyti asmeninių, socialinių ir profesinių kompetencijų. Tyrimas parodė, kad savanoriška veikla padeda išreikšti save ir skatina asmeninį tobulėjimą, be to, suteikia galimybę įgyti žinių ir įgūdžių, padedančių lengviau ir greičiau integruotis į darbo rinką. Europos Komisijos atstovybės Lietuvoje užsakymu 2011 m. „Vilmorus“ atliktas visuomenės nuomonės tyrimas dėl savanoriškos veiklos privalumų parodė, kad 20 proc. vyresnių kaip 18 metų žmonių paminėjo galimybę tokiu būdu panaudoti savo gebėjimus, 18 proc. – galimybę įgyti naujų įgūdžių ir patirties, 6 proc. – galimybę lengviau rasti darbą.

Nedidelė jaunų žmonių, ypač jaunuolių, kurie nesimoko ir nedirba, dalis įsitraukia į savanorišką veiklą. Jaunimo reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2011–2012 m. atliktų jaunimo problematikos tyrimų savivaldybėse duomenimis, savanoriškoje veikloje dažniau dalyvauja politiškai ir pilietiškai aktyvūs jaunuoliai, gyvenantys politiškai ir pilietiškai aktyvioje aplinkoje. 31,4 proc. apklaustų jaunuolių nedalyvauja jokioje savanoriškoje veikloje, nors anksčiau teko tuo užsiimti. 19,9 proc. jaunų žmonių dalyvauja savanoriškoje veikloje, iš jų 16,2 proc. dalyvavo ir anksčiau. 47,2 proc. apklaustų jaunuolių nurodė, kad niekada nedalyvavo savanoriškoje veikloje.

Lietuvoje įgyvendinamas ES programos „Veiklus jaunimas“ 2 veiksmas (nuo 2014 m. sausio 1 d. ES švietimo, mokymų, jaunimo ir sporto programos „Erasmus+“ 1 pagrindinio veiksmo dalis) „Europos savanorių tarnyba“. ES programos „Veiklus jaunimas“ (2007–2013 m.) įgyvendinimo ir poveikio Lietuvoje tarpinio vertinimo, kurį 2010 m. atliko UAB „Profus Terra“ pagal Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos užsakymą, rezultatai rodo, kad net 90 proc. dalyvių teigė, jog dalyvavimas ES programoje „Veiklus jaunimas“ paskatino jų iniciatyvumą ir kūrybiškumą dalyvaujant visuomeninėje veikloje. 79 proc. programos dalyvių teigė, kad ES programa „Veiklus jaunimas“ teigiamai paveikė jų užsienio kalbų žinias, apie 32 proc. dalyvių teigė, jog dalyvavimas joje paskatino juos aktyviau dalyvauti verslo veikloje. ES programos „Veiklus jaunimas“ Europos savanorių tarnybos modelis yra naudinga galimybė jauniems žmonėms įgyti patirties savanoriaujant įvairiose nevyriausybinėse organizacijose, įstaigose, institucijose (toliau – organizacijos). Organizuojant savanorišką veiklą siekiama užtikrinti savanorio socialinių ir asmeninių kompetencijų ugdymą ir ugdymąsi bei patirties įgijimą. Tokiu būdu siekiama palengvinti jo integraciją į darbo rinką.

III SKYRIUS

PROGRAMOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

4. Programos tikslas – sudaryti sąlygas jauniems žmonėms dalyvauti savanoriškoje veikloje ir įgyti asmeninių, socialinių, profesinių kompetencijų ir darbo patirties, taip

padedant jiems pasirinkti profesiją, reintegruotis į formaliojo švietimo sistemą ir (arba) pasirengti įsilieti į darbo rinką.

5. Programos uždaviniai:

5.1. remiantis ES programos „Veiklus jaunimas“ (nuo 2014 metų sausio 1 d. ES švietimo, mokymų, jaunimo ir sporto programa „Erasmus+“) Europos savanorių tarnybos modeliu sukurti ir įgyvendinti jaunimo savanoriškos veiklos modelį Lietuvoje;

5.2. skatinti jaunimo savanorišką veiklą, įtraukiant jaunos žmones į jų poreikius atitinkančias veiklas bei motyvuojant įgyti darbo įgūdžių, asmeninių, socialinių, profesinių kompetencijų.

IV SKYRIUS

PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO VEIKLOS KRYPTYS IR REMIAMOS VEIKLOS

6. Programos tikslinė grupė:

6.1. 2013–2015 metais, finansuojant Programos įgyvendinimą Europos socialinio fondo lėšomis pagal 2007–2013 m. Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programą, – nedirbantys jauni žmonės nuo 16 iki 29 metų, prioritetą teikiant: neįgijusiems pagrindinio išsilavinimo, įgijusiems pagrindinį išsilavinimą, įgijusiems vidurinį išsilavinimą, registruotiems darbo biržoje, baigusiems profesinio mokymo programas, įgijusiems aukštąjį išsilavinimą;

6.2. 2015–2020 metais, finansuojant Programos įgyvendinimą Europos socialinio fondo ir Jaunimo užimtumo iniciatyvos lėšomis pagal 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programą, – nedirbantys, nesimokantys ir mokymuose nedalyvaujantys 15–29 metų asmenys.

7. Programoje dalyvaujantys jauni žmonės vykdo savanorišką veiklą pagal veiklos sritį ir pobūdį pasirinktoje akredituotoje organizacijoje (savanorį priimančioje organizacijoje) savo arba kitoje gyvenamojoje teritorijoje.

8. Savanoriška veikla vykdoma ne mažiau kaip 20 val. per savaitę ir trunka iki 3 ar 6 mėnesių.

9. Įgyvendinant Programą bus vykdomos šios veiklos:

9.1. jaunimo savanoriškos veiklos programos tvarkos aprašo parengimas;

9.2. savanorius priimančių organizacijų akreditavimo tvarkos aprašo parengimas ir įgyvendinimas;

9.3. savanorius priimančių organizacijų duomenų bazės sukūrimas ir nuolatinis atnaujinimas;

9.4. mokymų ir individualių konsultacijų savanorius priimančių organizacijų atstovams, kuruojantiems jaunimo savanorišką veiklą, organizavimas;

9.5. koordinuojančių organizacijų mentorystės paslaugų teikimas savanorius priimančioms organizacijoms;

9.6. mokymų savanorišką veiklą vykdančioms jauniems žmonėms organizavimas, informavimo ir konsultavimo paslaugų Programos vykdymo laikotarpiu jiems teikimas;

9.7. jaunų žmonių įsitraukimo į savanorišką veiklą skatinimas, informuojant apie savanoriškos veiklos galimybes ir individualiai konsultuojant;

9.8. jaunų žmonių savanoriškos veiklos organizavimas;

9.9. įgytų kompetencijų į(si)vertinimo vykdant savanorišką veiklą tvarkos aprašo parengimas;

9.10. individualaus veiklos plano, numatyto Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014 m. rugpjūčio 19 d. įsakymu Nr. A1-416 „Dėl Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, (toliau – individualus veiklos planas) sudarymas;

9.11. Programos rezultatų stebėsenos vykdymas;

9.12. Programos ir jos rezultatų viešinimas.

10. Įgyvendinant numatytas veiklas, tinkamomis bus laikomos išlaidos, skirtos:

10.1. savanorius priimančioms organizacijoms akredituoti;

10.2. savanorius priimančių organizacijų duomenų bazei sukurti, atnaujinti ir prižiūrėti;

10.3. savanorius priimančių organizacijų atstovų, kuruojančių jaunimo savanorišką veiklą, mokymams ir individualioms konsultacijoms;

10.4. koordinuojančių organizacijų mentorystės paslaugoms savanorius priimančioms organizacijoms teikti;

10.5. savanoriams mokytis, informuoti ir konsultuoti;

10.6. jauniems žmonėms informuoti, skatinti įsitraukti į savanorišką veiklą;

10.7. savanoriškos veiklos išlaidoms, kompensuojamoms pagal Savanoriškos veiklos išlaidų kompensavimo sąlygų ir tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2011 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. A1-330 „Dėl Savanoriškos veiklos išlaidų kompensavimo sąlygų ir tvarkos aprašo patvirtinimo“;

10.8. jaunų žmonių vykdančių savanorišką veiklą įgytų kompetencijų į(si)vertinimo mechanizmui įgyvendinti;

10.9. individualiam veiklos planui sudaryti;

- 10.10. Programos rezultatų stebėsenai vykdyti;
 - 10.11. Programai ir jos rezultatams viešinti;
 - 10.12. Programos veikloms administruoti ir kitoms su Programos įgyvendinimu susijusioms veikloms vykdyti.
11. Įgyvendinant Programą finansuojamos tik Programoje numatytam tikslui pasiekti ir uždaviniams įgyvendinti būtinos išlaidos.

V SKYRIUS

LAUKIAMAMI REZULTATAI

12. Laukiami Programos rezultatai:
- 12.1. 2013–2015 metais, finansuojant Programos įgyvendinimą Europos socialinio fondo lėšomis pagal 2007–2013 m. Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programą:
 - 12.1.1. parengtas Savanorius priimančių organizacijų akreditavimo tvarkos aprašas;
 - 12.1.2. jaunų žmonių savanoriška veikla vykdoma pagal parengtą tvarką akredituotose savanorius priimančiose organizacijose;
 - 12.1.3. sukurta savanorius priimančių organizacijų duomenų bazė, informacija joje nuolat atnaujinama;
 - 12.1.4. jaunimo savanoriška veikla kuruojama reikalingas kompetencijas ir įgūdžius turinčių jaunus savanorius priimančių organizacijų atstovų;
 - 12.1.5. Programos įgyvendinimo laikotarpiu teikiamos koordinuojančių organizacijų mentorystės paslaugos savanorius priimančioms organizacijoms;
 - 12.1.6. parengti savanorišką veiklą vykdančios jauni žmonės;
 - 12.1.7. savanorišką veiklą vykdančioms jauniems žmonėms teikiamos informavimo ir konsultavimo paslaugos;
 - 12.1.8. jauni žmonės informuoti ir individualiai konsultuoti apie savanoriškos veiklos galimybes;
 - 12.1.9. parengtas Įgytų kompetencijų į(si)vertinimo vykdant savanorišką veiklą tvarkos aprašas;
 - 12.1.10. į(si)vertintos vykdančios savanorišką veiklą savanorio įgytos kompetencijos; Programoje dalyvavę jauni žmonės įgyja papildomų darbo įgūdžių, asmeninių, socialinių, profesinių kompetencijų;
 - 12.2. 2015–2020 metais, finansuojant Programos įgyvendinimą Europos socialinio fondo ir Jaunimo užimtumo iniciatyvos lėšomis pagal 2014–2020 metų ES fondų investicijų veiksmų programą:

12.2.1. jaunus savanorius priimančių organizacijų duomenų bazėje nuolat atnaujinama informacija;

12.2.2. jaunimo savanoriška veikla kuruojama reikalingas kompetencijas ir įgūdžius turinčių jaunus savanorius priimančių organizacijų ir savanorišką veiklą koordinuojančių organizacijų atstovų;

12.2.3. Programos įgyvendinimo laikotarpiu suteiktos koordinuojančių organizacijų mentorystės paslaugos savanorius priimančioms organizacijoms;

12.2.4. parengti savanorišką veiklą vykdančys jaunuoliai;

12.2.5. savanorišką veiklą vykdančioms jauniems žmonėms teikiamos informavimo ir konsultavimo paslaugos;

12.2.6. jauni žmonės informuoti bei individualiai konsultuoti apie savanoriškos veiklos galimybes;

12.2.7. savanoriams sudaryti individualūs veiklos planai;

12.2.8. vykdoma Programos rezultatų stebėseną;

12.2.9. įgyvendintas Programos viešinimas;

12.2.10. jauniems žmonėms sudarytos palankios sąlygos įsidarbinti, tęsti mokymąsi, dalyvauti stažuotėje arba mokytis per pameistrystę.

VI SKYRIUS

PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO VERTINIMO KRITERIJAI

13. Programos įgyvendinimas bus vertinamas pagal šiuos kriterijus:

13.1. 2013–2015 metais, finansuojant Programos įgyvendinimą Europos socialinio fondo lėšomis pagal 2007–2013 m. Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programą:

13.1.1. jaunų žmonių, įgijusių (patobulinusių) kompetencijas, dalis procentais (iš visų Programoje dalyvavusių jaunų žmonių);

13.1.2. organizacijų, įtvirtinusių savanorystę savo veikloje, dalis procentais (iš visų savanorius priėmusių organizacijų);

13.1.3. jaunų žmonių, vykdžiusių savanorišką veiklą, skaičius;

13.1.4. akredituotų organizacijų, priėmusių jaunus žmones atlikti savanorišką veiklą, skaičius;

13.1.5. savanorius priimančių organizacijų darbuotojų, parengtų kuruoti jaunimo savanorišką veiklą, skaičius;

13.1.6. sukurta ir palaikoma savanorius priimančių organizacijų duomenų bazė;

13.2. 2015–2020 metais, finansuojant Programos įgyvendinimą Europos socialinio fondo ir Jaunimo užimtumo iniciatyvos lėšomis pagal 2014–2020 metų ES fondų investicijų veiksmų programą:

13.2.1. jaunų žmonių, vykdžiusių savanorišką veiklą, skaičius;

13.2.2. sukurta ir palaikoma savanorius priimančių organizacijų duomenų bazė;

13.2.3. savanorius priimančių organizacijų darbuotojų, parengtų kuruoti jaunimo savanorišką veiklą, skaičius;

13.2.4. apmokytų savanorišką veiklą koordinuojančių organizacijų atstovų skaičius;

13.2.5. jaunų žmonių, kurie baigė dalyvauti Jaunimo užimtumo iniciatyvos intervencijoje, skaičius;

13.2.6. jaunų žmonių, kurie per 30 kalendorinių dienų nuo baigimo dalyvauti Programoje gavo pasiūlymą dirbti, toliau mokytis, dalyvauti stažuotėje arba mokytis per pameistrystę, skaičius;

13.2.7. jaunų žmonių, kurie per 30 kalendorinių dienų nuo baigimo dalyvauti Programoje pradėjo mokytis, įgijo kvalifikaciją arba pradėjo dirbti, įskaitant savarankišką darbą, skaičius;

13.2.8. jaunų žmonių, kurie baigę dalyvavimą Programoje po 6 mėnesių tęsia mokymąsi, dalyvauja kvalifikaciją suteikiančiose mokymo programose, atlieka gamybinę praktiką ar stažuotę, skaičius;

13.2.9. jaunų žmonių, kurie baigę dalyvavimą Programoje po 6 mėnesių dirba, skaičius;

13.2.10. jaunų žmonių, kurie baigę dalyvavimą Programoje po 6 mėnesių pradėjo savarankiškai dirbti, skaičius.

VII SKYRIUS

PROGRAMOS FINANSAVIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

14. Programa įgyvendinama:

14.1. 2013–2015 metais finansuojant projektą valstybės projektų planavimo būdu (toliau – Projektas) Europos socialinio fondo lėšomis pagal 2007–2013 m. Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programą. Programai įgyvendinti skirtos lėšos sudaro 4 mln. litų;

14.2. 2015–2020 metais finansuojant projektą valstybės projektų planavimo būdu Europos socialinio fondo ir Jaunimo užimtumo iniciatyvos lėšomis pagal 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programą.

15. Galutinį sprendimą dėl finansavimo skyrimo Projektui įgyvendinti priima Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministras, atsižvelgdamas į viešosios įstaigos Europos socialinio fondo agentūros atliktą paraiškos vertinimą ir tinkamumo finansuoti vertinimo ataskaitą.

16. Už Programos įgyvendinimą atsakingas vykdytojas – Jaunimo reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos.

Priedo pakeitimai:

Nr. [A1-549](#), 2014-11-12, paskelbta TAR 2014-11-13, i. k. 2014-16776

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-549](#), 2014-11-12, paskelbta TAR 2014-11-13, i. k. 2014-16776

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014 m. vasario 25 d. įsakymo Nr. A1-73 „Dėl nacionalinės jaunimo savanoriškos veiklos programos patvirtinimo“ pakeitimo